Όλοι μαζί τα φάγαμε, αφού ο πακτωλός των εισροών που ακατάπαυστα έρευσε από τα μέσα της δεκαετίας το '80 μας μετέτρεψε από αγρότες, σε καφενόβιους βοσκούς κοπαδιών ανασφάλιστων μεταναστών, σε καταναλωτές φτηνής γαλλικής σαμπάνιας και φτηνότερης λευκής αλβανικής και σλαβικής σάρκας μέσα στα διάφορα χαμαιτυπεία που στήσαμε μέσα στους πορτοκαλεώνες μας, με τους πόρους από τα διάφορα σύμφωνα σύγκλισης.

Όλοι μαζί τα φάγαμε, γιατί σπαταλήσαμε τους πόρους που προορίζονταν για να φτιάξουμε υποδομές προκειμένου να χτίσουμε εμπορικές επωνυμίες και δίκτυα, να προσθέσουμε εμπορική αξία στο κρητικό ελαιόλαδο αντί να το πουλάμε χύδην στους Ιταλούς.

Όλοι μαζί τα φάγαμε, γιατί στις τοπικές βιομηχανίες χυμοποίησης πορτοκαλιού -τη δεύτερη αγροτική πλουτοπαραγωγική πηγή μετά το λάδι, στο νομό Χανίων τουλάχιστον, διορίσαμε ως διαχειριστές επίδοξους πολιτευτές που το καλύτερο που κατάφεραν ήταν να έχει πλημμυρήσει σήμερα η αγορά με «φρέσκους» χυμούς από βραζιλιάνικες κονσέρβες και τα χανιώτικα πορτοκάλια να σαπίζουν κάτω από τα δένδρα γιατί είναι ασύμφορη η εκμετάλλευση τους.

Όλοι μαζί τα φάγαμε, γιατί τις επιδοτήσεις που πήραμε για να αντικαταστήσουμε πορτοκαλεώνες με καλλιέργειες αβοκάντο, τις «επενδύσαμε» σε χλιδάτα four wheel drive.

Όλοι μαζί τα φάγαμε, γιατί δεχτήκαμε με χαρά κι ενθουσιασμό το μοντέλο ανάπτυξης που προέβλεπε για τον τόπο μας την αντικατάσταση της όποιας παραγωγικής δραστηριότητας με υπηρεσίες τουρισμού. Συμφωνήσαμε ότι οι βόρειοι θα παράγουν 11 μήνες το χρόνο βιομηχανικά προϊόντα κι ένα μήνα θα έρχονται στην Ελλάδα για να γεμίζουν τις μπαταρίες τους και ν' αγοράζουν τον ήλιο, τη θάλασσα και τη μυρωδιά του δίκταμου. Αυτά είναι κάποια από τα κουλουβάχατα της ιστορίας του σοσιαλιστικού οράματος χτισμένου με υλικά δανεισμένα από τον Άνταμ Σμιθ. Μόνο που ερχόμενοι, οι βόρειοι, καταναλώνουν στο πρωινό τους δανέζικο βούτυρο, βραζιλιάνικη πορτοκαλάδα τυποποιημένη στη Γερμανία και τα βράδια μεθάνε με ολλανδικές μπύρες. Κι όσοι απ' αυτούς αποφασίσουν να βγάλουν το βραχιολάκι και να ξεμυτίσουν από τα «all inclusive» ξενοδοχεία τους, βλέπουν το απέραντο τζιγγαναριό που υπαγορεύσαμε στους εαυτούς ως το τρίπτυχο μοντέλο της συφοριασμένης μας ανάπτυξης: εισροές από τον τουρισμό-επένδυση στην άναρχη κατασκευαστική δραστηριότητα-υποβάθμιση του τουριστικού προϊόντος. Ξεπατώνομε και το δίκταμο όποτε βρίσκομε την ευκαιρία.

Όλοι μαζί τα φάγαμε, γιατί συζήσαμε αρμονικά με το πελατειακό τους σύστημα και με την εγγενή παραβατικότητά του, που τους αναπαράγει, γιατί παρακαλέσαμε, απειλήσαμε, λαδώσαμε για να χτίσουμε πάνω στις παραλίες παραπάνω δωμάτια για να τα παραγεμίσουμε με κουτόφραγκους.

Όλοι μαζί τα φάγαμε, γιατί κάψαμε, χτίσαμε τα καμένα, βουτήξαμε όχι το δάχτυλο στο μέλι αλλά και τις δυο χερούκλες μας ολόκληρες μέσα στο βάζο μέχρι τους αγκώνες και μετά, αφού γκώσαμε, πετάξαμε και το βάζο με το υπόλοιπο μέλι στο πάτωμα και το κάναμε χίλια κομμάτια.

Όλοι μαζί τα φάγαμε, γιατί ακόμα κι αν δεν τους ψηφίζαμε, ανεχόμασταν αδιαμαρτύρητα τη διακυβέρνησή τους, αφού πάντα περίσσευε κανένα κοκαλάκι, ένας διορισμός, μια διαγραφή προστίμου, μια παράτυπη επιδότηση, μια αναπηρική σύνταξη για μας ή τους οικείους μας.

Όλοι μαζί τα φάγαμε, γιατί ανεχτήκαμε αυτούς που κυβερνήσανε κι αναβαπτισμένοι στην κολυμπήθρα του θράσους τους συνεχίζουνε να κυβερνάνε ή σχεδιάζουν να ξανακυβερνήσουν. Με την ψήφο μας!

Όλοι μαζί τα φάγαμε, λοιπόν. Έχουν περάσει πολλά τραίνα από μπροστά μας όλα αυτά τα χρόνια και δεν έχομε πάρει κανένα. Τουλάχιστον εκείνοι από μας που άλλοι σιωπηλοί, άλλοι φωνασκώντας, ταξιδεύομε δεύτερη θέση. Τώρα καθόμαστε στο σιδηροδρομικό σταθμό, το κρύο είναι τσουχτερό γιατί το πετρέλαιο θέρμανσης είναι πανάκριβο και ξέρομε ότι το επόμενο τραίνο θα αργήσει. Υπό καθεστώς, όχι τυπικής μεν, αλλά, ουσιαστικής χρεοκοπίας το πάρτι στα δημόσια νοσοκομεία συνεχίζεται, η φοροδιαφυγή ακμάζει, οι διάφοροι πλασιέ οπλικών συστημάτων, ερευνών περί τη διαφάνεια και δημοσκοπήσεων περί του «καταλληλότερου» πάνε κι έρχονται κοτσονάτοι...

Σκέφτομαι ότι μέσα στην ομίχλη της εθνικής κατάθλιψης είναι πολύ έντονη η αίσθηση ότι «όλοι μαζί τα φάγαμε». Μόνο που ήταν οι μερίδες τερατωδώς άνισες.

Και ξαφνικά κάποιοι αρχίζουν να μαζεύονται στην Πλατεία! «Σιγά-σιγά, κι άγνωστο πώς, το ξέσπασμα εκείνο της απελπισίας είχε μεταλλάξει σ' αλλόκοτο ενθουσιασμό», έγραφε κάπου ο Άγγελος Τερζάκης. Ή κάπως έτσι...

Αλέξανδρος Κατσανεβάκης